

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการวิจัย

คำประสมในภาษาจีนกลางมีอยู่หลายประเภท เช่น คำประสมแบบประธาน-กริยา แบบ ส่วนขยาย-ส่วนหลัก แบบกริยา-กรรม เป็นต้น ส่วนใหญ่จะมีลักษณะโครงสร้างของคำและการใช้ที่ไม่ซับซ้อนมากนัก แต่คำประสมแบบกริยา-กรรมถือว่าเป็นกลุ่มคำซึ่งมีส่วนประกอบภายในที่มีลักษณะเด่นต่างจากคำประสมประเภทอื่น และคำประสมแบบกริยา-กรรมนี้ยังสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ได้อีก 3 กลุ่ม คือ กลุ่มย่อยแบบกริยา-กริยา แบบกริยา-คุณศัพท์ และแบบกริยา-นาม โดยคำประสมแบบกริยา-นามที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยามีลักษณะรูปแบบคำและการใช้คำที่แตกต่างจากคำกริยาทั่วไป คำประสมเหล่านี้เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งของผู้ศึกษาภาษาจีนกลางเป็นภาษาที่สอง เนื่องจากผู้ศึกษามักขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเติมกรรม การเติมหน่วยเสริมแทรกกลางคำ รวมถึงการขยายคำของคำกริยาประสมแบบกริยา-กรรม จึงทำให้มีข้อผิดพลาดเกี่ยวกับการใช้คำประเภทนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าจำเป็นต้องศึกษาคำประสมประเภทนี้อย่างละเอียด เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้องให้กับผู้เรียนภาษาจีนกลางเป็นภาษาที่สองให้มากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เนื่องจากคำกริยาประสมแบบกริยา-นามในภาษาจีนกลางมีลักษณะเด่นที่แตกต่างจากคำกริยาทั่วไป ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาประเภท รูปแบบ และลักษณะเฉพาะของคำประสมแบบกริยา-นามที่สามารถเติมกรรมและหน่วยเสริมแทรกกลางคำได้
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำประสมแบบกริยา-นามในภาษาจีนกับภาษาไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

คำประสมแบบกริยา-กรรมในภาษาจีนกลางมีจำนวนค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับคำประสมประเภทอื่น และยังสามารถทำหน้าที่ได้หลายชนิด รวมถึงมีโครงสร้างภายในที่ซับซ้อน จึงขอกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนไว้ 3 ประการ คือ

1. วิจัยเฉพาะคำกริยาที่ใช้บ่อยจำนวน 300 คำจากพจนานุกรม
2. วิจัยเฉพาะคำกริยาสองพยางค์ที่มีรูปแบบโครงสร้างแบบ กริยา-นาม
3. ศึกษาเฉพาะลักษณะการเติมกรรมและหน่วยเสริมแทรกกลางคำของคำประสมเหล่านี้ สำหรับการศึกษเปรียบเทียบคำประสมแบบกริยา-นามในภาษาจีนกับภาษาไทยนั้น ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาเฉพาะคำที่มีลักษณะและความหมายคล้ายกันในทั้งสองภาษา โดยพิจารณาจากข้อมูล 300 คำซึ่งศึกษาและวิเคราะห์อยู่

1.4 วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. สืบรวจเอกสาร บทความและหนังสือที่เกี่ยวข้องกับคำประสมในภาษาจีนกลาง เพื่อดูและศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ทำกรวิจัย
2. กำหนดกรณีศึกษาให้ชัดเจนโดยเลือกคำจากพจนานุกรม พร้อมแสดงข้อมูลสถิติเพื่อเปรียบเทียบในเชิงปริมาณ
3. นำข้อมูลคำกริยาประสมแบบกริยา-นามที่รวบรวมได้มาศึกษาตามแนวทางที่วางไว้ คือ ศึกษาลักษณะการเติมกรรมและหน่วยเสริมแทรกกลางคำ
4. วิเคราะห์และแยกแยะประเภทของข้อมูล พิจารณาความสัมพันธ์ด้านความหมายของลักษณะการเติมกรรมและหน่วยเสริมแทรกกลางคำ และนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ พร้อมยกตัวอย่างประโยคที่สามารถหาได้ตามประเภทที่จำแนก
5. ศึกษาเปรียบเทียบคำกริยาประสมแบบกริยา-นามในภาษาจีนกลางและภาษาไทย
6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์
7. จัดพิมพ์วิทยานิพนธ์เป็นรูปเล่มฉบับสมบูรณ์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

งานวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้ที่ศึกษาภาษาจีนกลางเป็นภาษาที่สอง ได้รับความรู้เกี่ยวกับคำกริยาประสมแบบกริยา-นามในภาษาจีนกลาง ดังนี้

1. เข้าใจลักษณะไวยากรณ์และการใช้คำกริยาประสมแบบกริยา-นามในภาษาจีนกลาง ได้ชัดเจนและถูกต้องมากขึ้น
2. เรียนรู้และเข้าใจคำกริยาประสมแบบกริยา-นามของภาษาจีนและภาษาไทยในเชิงเปรียบเทียบ

1.6 สัญลักษณ์การถอดเสียงตัวอักษรจีน

การถอดเสียงตัวอักษรจีนในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ใช้ระบบ 漢語拼音 Hànyǔ Pīnyīn ซึ่งเป็นระบบสัทอักษรที่ใช้เป็นทางการในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (ประพิณ , 2541: 2-10)

สัทอักษรแทนเสียงพยัญชนะ 24 เสียง

b(ป) ¹	p(ผ,พ)	m(ม)	f(ฝ,ฟ)	d(ต)	t(ถ,ท)	n(น)	l(ล)
z(จ)	c(ช,ฉ)	s(ส,ซ)	zh(จ)	ch(ช,ฉ)	sh ² (ช,ช)	r(ร)	j(จ)
q(ช,ฉ)	x(ซ)	g(ก)	k(ข,ค)	h(ห)	ng ³ (ง)	y ³ (ย)	w ³ (ว)

สัทอักษรแทนเสียงสระ 24 เสียง

1. สัทอักษรแทนเสียงสระเดี่ยว 8 เสียง

a (อา)	o (อัว+โอ)	e (เออ)	i (อี, อิ, อี้)
u (อู)	ü (อู+อี)	er (เออร์)	ê (เอะ)

2. สัทอักษรแทนเสียงสระผสม 16 เสียง

ai (ไอ, อาย)	ei (เอ+อี)	ao (เอา, อาว)	ou (โอ+อู)
ia (อี+อา)	ie (อี+เอะ)	io (อี+โอ)	ua (อัว+อา)
uo (อัว+โอ)	ue (อู+เออ)	üa (อู+อี+อา)	üe (อู+อี+เอะ)
iao (อี+อา+โอ)	iou ⁴ (อี+โอ+อู)	uai (อู+อา+อี)	uei ⁴ (อู+เอ+อี)

¹ ไนวงเล็บ คือ เสียงพยัญชนะและสระภาษาไทย ที่เทียบได้กับเสียงของสัทอักษรในระบบ Hànyǔ Pīnyīn

² เสียง sh ออกเสียงคล้ายเสียง sh ในภาษาอังกฤษ ในที่นี้จะใช้ตัวอักษร ฉ แทนเสียง sh แต่ในกรณีที่ไม่สามารถผันเสียงวรรณยุกต์โดยใช้ตัว ฉ ได้ก็จะใช้ตัว ซ แทน โดยจะมีจุดใต้ตัว ซ เป็นเครื่องหมายแสดงนี้ ซ

³ เสียงพยัญชนะ ng ในภาษาจีนกลางใช้เป็นพยัญชนะสะกดเท่านั้น ส่วนเสียง y และ w เป็นเสียงพยัญชนะกึ่งสระ ใช้เขียนแทนเสียงสระ i และ u ตามลำดับเมื่อเป็นเสียงสระผสมซึ่งอยู่ในตำแหน่งต้นพยางค์ และใช้เขียนไว้หน้าสระเดี่ยว i และ u ตามลำดับเมื่อไม่ได้ปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะอื่น นอกจากนี้ยังเขียน y ไว้หน้าเสียงสระ ü ทั้งที่เป็นสระเดี่ยวและสระผสมเมื่อไม่ได้ปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะอื่น

⁴ เมื่อวางพยัญชนะต้นหน้าสระ iou และ uei จะเขียนเป็น iu และ ui ตามลำดับ

เครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์ 4 เสียง

- เสียงหนึ่ง (ออกเสียงคล้ายเสียงตรีในภาษาไทย)
- เสียงสอง (ออกเสียงใกล้เคียงกับเสียงจัตวาในภาษาไทย)
- เสียงสาม (ออกเสียงไม่ใกล้เคียงกับเสียงวรรณยุกต์ไทยเสียงใดเลย โดยจะออกเสียงต่ำในตอนแรกแล้วจะผันเป็นเสียงสูงในตอนท้าย)
- เสียงสี่ (ออกเสียงใกล้เคียงกับเสียงโทในภาษาไทย)

การแสดงเครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์ในระบบถอดเสียงภาษาจีนกลางนี้จะต้องเขียนเครื่องหมายไว้เหนือรูปสระ หากสระนั้นเป็นสระผสมก็จะเขียนเครื่องหมายแทนเสียงวรรณยุกต์ไว้เหนือรูปสระที่เป็นสระหลัก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย